

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

5 december 2007

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**– van de heer Bart Caron, de dames Vera Van der Borgh, Vera Jans en Helga Stevens
en de heren Bart Van Malderen en Tom Dehaene –**

betreffende een experiment persoonsgebonden budget

VERSLAG

**namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
uitgebracht door de heer Luc Martens**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Luc Martens.

Vaste leden:

mevrouw Marijke Dillen, de heren Felix Strackx, Erik Tack,
de dames Greet Van Linter, Gerda Van Steenberge;

mevrouw Sonja Claes, de heer Tom Dehaene, mevrouw Vera
Jans, de heer Luc Martens;

de dames Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Vera Van
der Borgh;

de heer Bart Caron, mevrouw Elke Roex, de heer Bart Van
Malderen.

Plaatsvervangers:

de heer Erik Arckens, mevrouw Agnes Bruyninckx, de heer
Johan Deckmyn, mevrouw An Michiels, de heer Leo Pieters;

mevrouw Cathy Berx, de heer Paul Delva, de dames Cindy
Franssen, Trees Merckx-Van Goey;

de heer Marc Cordeel, mevrouw Hilde Eeckhout, de heer Bob
Verstraete;

de dames Else De Wachter, Michèle Hostekint, Els Robeyns.

Toegevoegde leden:

mevrouw Mieke Vogels;

mevrouw Helga Stevens.

Zie:

1356 (2007-2008)

– Nr. 1: Voorstel van resolutie

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin besprak op 28 november 2007 het voorstel van resolutie van de heer Bart Caron, de dames Vera Van der Borgt, Vera Jans en Helga Stevens en de heren Bart Van Malderen en Tom Dehaene betreffende een experiment persoonsgebonden budget.

1. Toelichting door de heer Bart Caron, indiener

De heer *Bart Caron* licht toe dat de titel ‘De vrije keuze voor de bijstandsverlening’ op pagina 54 van de beleidsbrief zowat de leidraad is van het voorstel van resolutie. Het is inderdaad de bedoeling de keuzemogelijkheden voor een persoon met een handicap uit te breiden. De zelfsturing in de zorgvraag ligt aan de basis van deze resolutie. Dat is niets nieuws: het staat ook in het decreet.

Sommigen hebben een handicap opgelopen door een ongeval, anderen worden geboren met een handicap. Ook de medische wetenschap en de demografische evolutie dragen bij tot de toename van de doelgroep. De doelgroep in de zorg groeit. Mensen met een handicap leven langer dan vroeger.

Bovendien verandert ook de inhoud van de zorgvraag. Er wordt een meer bewuste keuze gemaakt. Mensen willen langer in hun thuisomgeving verblijven. Daarbij willen ze kunnen kiezen voor een inclusieve setting die ze in grote mate zelf kunnen aansturen. Er is dus een belangrijke evolutie van aanbodgestuurde naar vraaggestuurde zorg. In Vlaanderen is het persoonlijk assistentiebudget (PAB) daarvan de meest uitdrukkelijke uiting.

In Nederland bestaat het persoonsgebonden budget (PGB) al veel langer en is men toe aan de eerste evaluaties en bijsturingen. Dat is interessant om een aantal mogelijke problemen in Vlaanderen te voorkomen.

Daarom vraagt de heer Caron dat de minister experimenten zou opzetten om het PGB op het terrein te implementeren. Dat mag niet overhaast of willekeurig gebeuren, maar doordacht en stapsgewijs, zodat men er veel kan uit leren. De voorwaarden daarvoor zijn een hervorming van de diagnostiek en de indicering, zodat de zorgvraag van de betrokkenen zeer precies, efficiënt en kwalitatief kan worden omschreven en ingevuld.

Er zijn veel instrumenten: de centrale zorgregistratie, de inschaling voor het PAB, de bijgestuurde zorgregie en de proefprojecten rond geïntegreerd wonen. Deze randvoorwaarden moeten de invoering van het PGB vergemakkelijken.

De persoonsgebonden financiering bestaat al, in de vorm van het PAB. De vraag is nu om een experiment PGB op te zetten, nog vóór de ministeriële besluiten worden uitgevaardigd.

Hij vraagt om bij de experimenten PGB te werken met persoonsgebonden convenanten. Vandaag wordt het instrument van de covenant gehanteerd tussen de overheid en de voorzieningen. In het kader van de experimenten PGB zou men moeten werken met een covenant tussen de zorgvrager en de overheid. Aan de persoon met een handicap zou een budget worden toegekend. De heer Caron laat in het midden of dat geld moet zijn of iets anders. Terzijde merkt hij op dat het bij het PAB wel in geld wordt uitgekeerd.

Naar analogie met het PAB, vraagt hij dat de budgethoudersverenigingen partner zouden kunnen zijn bij de experimenten rond het PGB. Dat zullen consistente en samenhangende actoren zijn, die de mensen goed kunnen begeleiden. Het is niet omdat er met vraaggestuurde zorg wordt gewerkt dat men de mensen aan hun lot moet overlaten. Die mensen zullen terecht ondersteuning vragen.

De indieners stellen voor dat de omvang van het PGB-budget zou gebaseerd zijn op een individuele inschaling en op een inschatting van de kostprijs van de geboden ondersteuning. Dat zal nog wat werk vragen.

De indieners wensen ook dat er een voldoende groot budget zou zijn voor dit experiment. De minister heeft een behoorlijk sterke stijging van de beschikbare middelen – 22,5 miljoen euro plus 10 miljoen euro – kunnen realiseren. Er zou dus enige ruimte moeten zijn om ook dat experiment ten behoeve van zoveel mogelijk mensen te realiseren.

De doelgroep voor het experiment zijn de personen met een handicap die al meer dan drie jaar wachten op een urgente oplossing en die dus gekend zijn via de Centrale Registratie van Zorgvragen. Verder gaat het om mensen die momenteel in een residentiële voorziening verblijven, maar die vóór 2005 reeds een PAB-aanvraag hadden ingediend. Er kunnen namelijk verschuivingen zijn in de manier waarop mensen met die zorg omgaan en dat moeten we minstens mogelijk maken.

De tekst is voldoende krachtig en doordacht. De doelstellingen kunnen op relatief korte termijn – het voorstel van resolutie spreekt over twee jaar – worden gerealiseerd, waarna het experiment eventueel veralgemeend kan worden, op basis van de resultaten van de evaluatie. Ook de zorggradatie is hiervoor een basisvoorwaarde.

2. Bespreking

Mevrouw *Vera Van der Borgh* is blij dat deze regering na 3,5 jaar toch een aanzet geeft voor de uitvoering van het decreet op het PGB. Weliswaar was daarvoor een parlementair initiatief nodig, terwijl de uitvoering van een decreet bij uitstek een taak is van de uitvoerende overheid.

Het PGB staat voor de trendbreuk die tijdens de vorige regeerperiode werd gerealiseerd in het gehandicaptenbeleid. In het voorstel van resolutie wordt een voldoende hoog budget gevraagd om beleidsconclusies mogelijk te maken. De experimenten mogen geen bezigheidstherapie zijn: ze moeten uitmonden in uitvoeringsbesluiten. Ze beseft dat de uitvoering van het decreet daardoor verder zal lopen dan de huidige regeerperiode.

Ze hoopt dat het initiatief voldoende zal worden gedragen door de commissie en door de plenaire vergadering en dat er daardoor garanties zullen zijn dat het uitvoeringsbesluit er effectief zal komen.

Essentieel is dat de personen met een handicap zelf zullen kunnen beslissen welke ondersteuning ze waar en wanneer willen inkopen. De betrokkenen moeten akkoorden kunnen afsluiten met de zorgaanbieders. Dat is de essentie van het PGB, dat is de trendbreuk.

Het systeem mag niet worden overladen met al te veel administratieve rompslomp. Ze hoopt dat het een leerzaam experiment wordt en dat de overheid bereid zal zijn om de conclusies die eruit voortvloeien, te aanvaarden. De vraag is niet langer of men het PGB wil invoeren, maar hoe men het wil invoeren.

Mevrouw *Marijke Dillen* deelt mee dat ook haar fractie het voorstel van resolutie zal steunen. Haar fractie is altijd voorstander geweest van het PGB, ook tijdens de vorige regeerperiode. Ze is blij dat er vanuit het parlement een stimulans wordt gegeven om die experimenten op te starten. Het is uiteraard belangrijk dat er een behoorlijk budget is, anders is het totaal zinloos. Het PGB wordt aangereikt als een alternatief dat kan bijdragen tot het inkrimpen van de wachtlijsten. In dit kader dringt ze erop aan om tegelijkertijd te kijken naar het systeem van Opvang Tekort, de zorgvoucher. Opvang Tekort stelt dat dat systeem perfect kan worden ingevoerd in het kader van het PGB.

Ook haar fractie vindt het belangrijk dat de vrije keuze van de persoon met een handicap wordt gewaarborgd. Men zou kunnen nagaan of het systeem van de Thomashuizen, dat in Nederland zijn nut heeft bewezen, hierin kan worden geïmplementeerd.

De heer *Tom Dehaene* gaat akkoord met het opzetten van experimenten inzake het PGB. Toch vraagt hij om de mensen geen geld, maar een trekkingsrecht te geven.

De heer *Bart Van Malderen* sluit zich aan bij het voorstel van resolutie van de heer Caron. Op de suggestie van de heer Dehaene om te werken met pakketten en niet met bedragen antwoordt hij dat men daar in Nederland van teruggekomen is.

Minister *Steven Vanackere* zegt dat het hem soms dwars zit, dat een slechte luisteraar de indruk kan krijgen dat emancipatie alleen mogelijk is met een PAB of een PGB en dat een emanciperende, op maat gemaakte zorg niet mogelijk is binnen de residentiële sector. Hij is het niet eens met die opvatting. De laatste tien tot twintig jaar is er binnen de residentiële sector een fenomenale ontwikkeling geweest. Binnen de residentiële voorzieningen zijn enorm veel professionele mensen dagelijks bezig met het realiseren van zorg op maat. De persoon die de zorg ontvangt, staat daarbij best wel in een geëmancipeerde situatie ten opzichte van de hulpverlener. Dat past overigens in de algemene evolutie van de samenleving naar meer assertiviteit, waarbij iedereen zorg op maat wil krijgen, als consument, als cliënt of als patiënt.

Hij stelt dat voormalig minister Vervotte en hijzelf nooit de indruk hebben gewekt dat het PGB niet kon bijdragen tot een oplossing voor sommige personen met een handicap. Dit voorstel van resolutie tekent de krijtlijnen uit voor een experiment. Uit een dergelijk experiment moet men in de eerste plaats lessen kunnen trekken. Bijgevolg moeten ook de nodige wetenschappelijke en objectiverende voorwaarden worden gehanteerd.

Hij wil zich niet beperken tot het aanbieden van PGB's aan mensen die er al jaren op wachten, om vervolgens te concluderen dat het een zeer geslaagd experiment was. Het experiment moet zich richten op verschillende doelgroepen, zowel de zogenaamd moeilijke als de goed voorbereide doelgroepen. Hij vindt het belangrijk dat er wetenschappelijke ondersteuning komt en dat men nulmetingen doet. Daartoe moet voldoende budget beschikbaar zijn. Hij wil dat accuraat opvolgen. Hij verwelkomt het voorstel van resolutie van het Vlaams Parlement. Hij veronderstelt dat er over dit onderwerp geregeld zal kunnen worden gediscussieerd.

3. Stemming

Het voorstel van resolutie betreffende een experi-

ment persoonsgebonden budget wordt unaniem aangenomen met 12 stemmen.

De verslaggever,

Luc MARTENS

De voorzitter,

Luc MARTENS
